

Briselē, 2021. gada 25. jūnijā
(OR. en)

10104/21

Starpiestāžu lieta:
2020/0145(COD)

CODEC 956
CODIF 23
EF 212
ECOFIN 629
CONSOM 142
IA 121
SOC 412
PE 75

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pārrobežu maksājumiem Savienībā (kodifikācija) – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Briselē, 2021. gada 23. un 24. jūnijā)

I. IEVADS

Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai par šo lietu vienotos pirmajā lasījumā.

Šajā sakarā referente *Karen MELCHIOR (Renew Europe, DK)* Juridiskās komitejas vārdā iesniedza ziņojumu. Plenārsēdē tika iesniegts viens grozījums kā minētā ziņojuma papildinājums.

II. Balsojums

Plenārsēdes balsojumā 2021. gada 23. jūnijā ziņojuma papildinājums tika pieņemts ar vienu balsojumu.

Pieņemtais teksts un 2021. gada 23. jūnija normatīvā rezolūcija ir Eiropas Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā ¹; tā atspoguļo vienošanos, kas tika panākta minētajā neoficiālajā saziņā.

Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

¹ Pieņemtais teksts un Eiropas Parlamenta normatīvā rezolūcija ir izklāstīti pielikumā.

P9_TA(2021)0302

Pārrobežu maksājumi Savienībā (kodifikācija) *I**

Eiropas Parlamenta 2021. gada 23. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pārrobežu maksājumiem Savienībā (kodifikācija) (COM(2020)0323 – C9-0204/2020 – 2020/0145(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra – kodifikācija)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0323),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 114. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0204/2020),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas 2021. gada 25. janvāra atzinumu¹,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2020. gada 3. decembra atzinumu²,
 - ņemot vērā 1994. gada 20. decembra Iestāžu nolīgumu par paātrinātu darba metodi tiesību aktu oficiālai kodifikācijai³,
 - ņemot vērā Reglamenta 109. un 59. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu (A9-0202/2021),
- A. tā kā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu konsultatīvās darba grupas atzinumā teikts, ka šajā priekšlikumā ir paredzēta tikai spēkā esošo tiesību aktu kodifikācija, negrozot to būtību;
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

¹ OV C 65, 25.2.2021., 4. lpp.

² OV C 56, 16.2.2021., 43. lpp.

³ OV C 102, 4.4.1996., 2. lpp.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 23. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/... par pārrobežu maksājumiem Savienībā (kodifikācija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

¹ OV C 65, 25.2.2021., 4. lpp.

² OV C 56, 16.2.2021., 43. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2021. gada 23. jūnija nostāja.

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 924/2009¹ ir vairākas reizes būtiski grozīta². Skaidrības labad un praktisku apsvērumu dēļ minētā regula būtu jākodificē.
- (2) Iekšējā tirgus pareizai darbībai un lai atvieglotu pārrobežu tirdzniecību Savienībā, ir svarīgi, lai maksa par pārrobežu maksājumiem euro būtu tāda pati kā par atbilstošiem maksājumiem dalībvalsts iekšienē.
- (3) Nav ieteicams piemērot vienādas maksas principu attiecībā uz tādiem maksājumu instrumentiem, kuriem galvenokārt vai tikai izmanto papīru, piemēram, čekiem, jo to būtības dēļ tos nav iespējams apstrādāt tikpat efektīvi kā elektroniskos maksājumus.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 924/2009 (2009. gada 16. septembris) par pārrobežu maksājumiem Kopienā, ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 2560/2001 (OV L 266, 9.10.2009., 11. lpp.).

² Skatīt I pielikumu.

- (4) Vienādas maksas princips būtu jāpiemēro maksājumiem, kuri uzsākti vai pabeigti papīra dokumenta formā vai skaidrā naudā, kurus elektroniski apstrādā maksājumu izpildes ķēdes garumā, izņemot čekus, kā arī visu veidu maksām, kas ir tieši vai netieši saistītas ar maksājumu darījumu, tostarp maksām, kas saistītas ar nolīgumu. Netiešas maksas ir maksas par pastāvīga maksājuma uzdevuma sagatavošanu vai nodevas par maksājuma kartes, debetkartes vai kredītkartes izmantošanu, kurām vajadzētu būt vienādām gan iekšzemes, gan pārrobežu maksājumu darījumiem Savienības teritorijā.
- (5) Lai nepieļautu maksājumu tirgu sadrumstalotību, ir lietderīgi piemērot vienādas maksas principu. Šim nolūkam katrai pārrobežu maksājumu darījumu kategorijai būtu jānosaka atbilstošs iekšzemes maksājums ar tādām pašām vai ļoti līdzīgām iezīmēm kā attiecīgajam pārrobežu maksājumam. Tostarp vajadzētu būt iespējai izmantot šādus kritērijus, lai noteiktu iekšzemes maksājumu, kas atbilst pārrobežu maksājumam: maksājuma ierosināšanai, izpildei un pabeigšanai izmantotais veids, automatizācijas pakāpe, jebkāda maksājuma garantija, klienta statuss un saikne ar maksājumu pakalpojumu sniedzēju vai izmantotais maksājuma instruments, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366¹ 4. panta 14. punktā. Šo kritēriju kopumu nevajadzētu uzskatīt par izsmeļošu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

- (6) Ja kompetentās iestādes uzskata par nepieciešamu, tām vajadzētu izdot vadlīnijas, lai noteiktu atbilstošos maksājumus. Komisijai, kurai nepieciešamības gadījumā palīdz Maksājumu komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/64/EK¹ 85. panta 1. punktu, vajadzētu sniegt piemērotus norādījumus un palīdzēt kompetentajām iestādēm.
- (7) Lai veicinātu iekšējā tirgus darbību un izvairītos no nevienlīdzībām starp maksājumu pakalpojumu lietotājiem eurozonā un dalībvalstīs, kas nav eurozonas dalībnieces, attiecībā uz pārrobežu maksājumiem euro valūtā, ir nepieciešams nodrošināt, ka maksas par pārrobežu maksājumiem euro valūtā Savienībā tiek pielāgotas maksām par atbilstošiem iekšzemes maksājumiem tās dalībvalsts valūtā, kurā atrodas maksājumu pakalpojumu lietotāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs. Tiek uzskatīts, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs atrodas dalībvalstī, kurā tas sniedz pakalpojumus maksājumu pakalpojumu lietotājam.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/64/EK (2007. gada 13. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK (OV L 319, 5.12.2007., 1. lpp.).

- (8) Maksas par valūtas konvertēšanu veido ievērojamu daļu no izmaksām saistībā ar pārrobežu maksājumiem, kad maksātāja dalībvalstī un saņēmēja dalībvalstī izmanto dažādas valūtas. Direktīvas (ES) 2015/2366 45. pantā ir paredzēts, ka maksām un izmantotajam valūtas kursam ir jābūt pārredzamiem, minētās direktīvas 52. panta 3. punkts nosaka informēšanas prasības attiecībā uz pamatlīgumā iekļautajiem maksājumu darījumiem, un minētās direktīvas 59. panta 2. punkts nosaka informēšanas prasības pusēm, kuras piedāvā valūtas konvertēšanas pakalpojumus bankomātā vai tirdzniecības vietā. Ir nepieciešams paredzēt papildu pasākumus nolūkā aizsargāt patērētājus pret pārmērīgām maksām par valūtas konvertēšanas pakalpojumiem un nodrošināt, ka patērētājiem tiek sniegta informācija, kas viņiem vajadzīga, lai varētu izvēlēties labāko valūtas konvertēšanas variantu.
- (9) Pasākumiem, kuri jāīsteno, vajadzētu būt piemērotiem, atbilstīgiem un izmaksu ziņā efektīviem. Tajā pašā laikā situācijās, kad maksātājam ir jāizvēlas no dažādām valūtas konvertēšanas iespējām bankomātā vai tirdzniecības vietā, sniegtajai informācijai būtu jāpadara salīdzināšana iespējama, lai maksātājs varētu izdarīt apzinātu izvēli.
- (10) Lai panāktu salīdzināmību, maksas par valūtas konvertēšanu attiecībā uz visiem kartei piesaistītajiem maksājumiem būtu jāizsaka vienā un tajā pašā veidā, proti, kā procentu uzcenojumus salīdzinājumā ar aktuālākajām pieejamām Eiropas Centrālās bankas (ECB) publiskotajām atsauces likmēm euro. Uzcenojums var būt balstīts uz likmi, kas iegūta no divām ECB likmēm, ja notiek maiņa starp divām valūtām, kuras nav euro.

- (11) Saskaņā ar vispārējām informācijas sniegšanas prasībām attiecībā uz tām maksām par valūtas konvertēšanu, kas noteiktas Direktīvā (ES) 2015/2366, valūtas konvertēšanas pakalpojumu sniedzējiem pirms maksājuma darījuma uzsākšanas būtu jāatklāj informācija par maksām par valūtas konvertēšanu. Pusēm, kas bankomātā vai tirdzniecības vietā piedāvā valūtas konvertēšanas pakalpojumus, būtu skaidrā un pieejamā veidā jāsniedz informācija par maksu par šādiem pakalpojumiem, piemēram, norādot pie kases lodziņa, digitāli attēlojot savas maksas terminālī vai tiešsaistes pirkumu gadījumā – uz ekrāna. Papildus informācijai, kas minēta Direktīvas (ES) 2015/2366 59. panta 2. punktā, minētajām pusēm pirms maksājuma uzsākšanas būtu jāsniedz precīza informācija par summu, kas jāmaksā maksājuma saņēmējam valūtā, kuru izmanto maksājuma saņēmējs, un kopējā summa, kas maksātājam jāmaksā maksātāja konta valūtā. Summai, kas jāmaksā valūtā, kuru izmanto maksājuma saņēmējs, būtu jāparāda pirkšanas cena precēm vai pakalpojumiem, kurus gatavojas pirkt, un šo cenu varētu parādīt, pabeidzot pirkšanas darījumu, nevis pie maksājumu termināļa. Valūta, ko izmanto maksājuma saņēmējs, parasti ir vietējā valūta, bet saskaņā ar līgumu slēgšanas brīvības principu dažos gadījumos tā varētu būt kāda cita Savienības valūta. Kopējo summu, kas maksātājam jāmaksā maksātāja konta valūtā, veido preču vai pakalpojumu cena un maksas par valūtas konvertēšanu. Turklāt abas summas būtu jādokumentē uz kvīts vai uz cita pastāvīga informācijas nesēja.

- (12) Ņemot vērā Direktīvas (ES) 2015/2366 59. panta 2. punktu, ja bankomātā vai tirdzniecības vietā piedāvā valūtas konvertēšanas pakalpojumu, maksātājam vajadzētu būt iespējai atteikties no šāda pakalpojuma un tā vietā maksāt valūtā, ko izmanto maksājuma saņēmējs.
- (13) Lai maksātāji varētu salīdzināt maksu par valūtas konvertēšanas iespējām bankomātā vai tirdzniecības vietā, maksātāju maksājumu pakalpojumu sniedzējiem savos pamatlīguma noteikumos un nosacījumos būtu ne tikai jānodrošina pilnībā salīdzināma informācija par piemērojamām maksām par valūtas konvertēšanu, bet arī tas, lai minētā informācija viegli saprotamā un pieejamā veidā būtu publiskota vispārēji pieejamā un viegli piekļūstamā elektroniskā platformā, jo īpaši savās klientiem domātās tīmekļa vietnēs, savās internetbankas tīmekļa vietnēs un bankas pakalpojumu mobilajās lietotnēs. Tas ļautu attīstīties salīdzināšanas tīmekļa vietnēm, lai patērētājiem būtu vieglāk salīdzināt cenas, ceļojot vai iepērkoties ārzemēs. Turklāt maksātāju maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, izmantojot plaši pieejamus un viegli piekļūstamus elektronisko sakaru kanālus, piemēram, SMS, e-pastu vai uznirstošos paziņojumus maksātāja bankas pakalpojumu mobilajā lietotnē, būtu jāatgādina maksātājiem par piemērojamajām maksām par valūtas konvertēšanu, ja kartei piesaistītu maksājumu veic citā valūtā. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāvienojas ar maksājumu pakalpojumu lietotājiem par elektronisko sakaru kanālu, ar kura starpniecību tie sniegs informāciju par maksām par valūtas konvertēšanu, apsverot visefektīvāko kanālu, lai sasniegtu maksātāju. Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem būtu jāakceptē arī pieprasījumi no maksājumu pakalpojumu lietotājiem, kuri ietver atteikšanos no elektronisko ziņojumu saņemšanas, kuros iekļauta informācija par maksām par valūtas konvertēšanu.

- (14) Periodiski atgādinājumi ir piemēroti gadījumos, kad maksātājs ilgāku laiku uzturas ārvalstīs, piemēram, ja maksātājs ir norīkots darbā vai studē ārvalstīs vai ja maksātājs regulāri izmanto karti pirkumiem tiešsaistē vietējā valūtā. Pienākums sniegt šādus atgādinājumus nodrošinātu, ka maksātājs būtu informēts, apsverot dažādas valūtas konvertēšanas iespējas.
- (15) Ir svarīgi atvieglot pārrobežu maksājumu veikšanu maksājumu pakalpojumu sniedzējiem. Šajā sakarā būtu jāveicina standartizācija, jo īpaši starptautiskā maksājumu konta numura identifikatora (*IBAN*) un uzņēmuma identifikācijas koda (*BIC*) izmantošana. Tādēļ ir lietderīgi, lai maksājumu pakalpojumu sniedzēji nodrošinātu maksājumu pakalpojumu lietotājus ar attiecīgā konta *IBAN* numuru un *BIC* kodu.
- (16) Lai nodrošinātu pastāvīgu, savlaicīgu un efektīvu maksājumu bilances statistikas sniegšanu saistībā ar vienoto euro maksājumu telpu (*SEPA*), ir vēlams nodrošināt iespēju apkopot par maksājumiem jau pieejamu informāciju, piemēram, *IBAN* numuru, *BIC* kodu un darījumu apjomu, vai apkopotus pamatdatus par dažādiem maksājumu instrumentiem, ja datu vākšanas process netraucē automatizēto maksājumu apstrādi un to var pilnībā automatizēt. Šī regula neietekmē ziņošanas pienākumus citu politikas mērķu īstenošanai, piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas vai teroristu finansēšanas novēršanai vai fiskāliem nolūkiem.

- (17) Kompetentajām iestādēm vajadzētu nodrošināt pilnvaras, lai tās varētu efektīvi veikt uzraudzības pienākumus un īstenot visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka maksājumu pakalpojumu sniedzēji ievēro šo regulu.
- (18) Lai nodrošinātu, ka šīs regulas nepareizas piemērošanas gadījumos ir pieejamas pārsūdzības iespējas, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbilstošas un efektīvas procedūras sūdzību vai pārsūdzību pieņemšanai un jebkādu strīdu atrisināšanai starp maksājumu pakalpojumu lietotāju un maksājumu pakalpojumu sniedzēju. Ir arī svarīgi, lai tiktu izraudzītas kompetentās iestādes un ārpustiesas pārsūdzības struktūras.
- (19) Ir svarīgi nodrošināt, lai kompetentās iestādes un ārpustiesas pārsūdzības struktūras Savienībā aktīvi sadarbotos, nodrošinot saistībā ar šo regulu radušos pārrobežu strīdu raitu un savlaicīgu atrisināšanu. Vajadzētu nodrošināt, lai šādu sadarbību varētu īstenot, veicot apmaiņu ar informāciju par tiesību aktiem vai juridisko praksi to jurisdikcijā, vai, attiecīgā gadījumā, nododot otrai pusei sūdzību un pārsūdzību procedūras vai arī pārņemot tās no otras puses.
- (20) Ir svarīgi, lai dalībvalstis savos tiesību aktos paredzētu iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas par šīs regulas neievērošanu.

- (21) Šīs regulas piemērošanai arī uz citām valūtām, kas nav euro, būtu nepārprotamas priekšrocības, jo īpaši aptverto maksājumu skaita ziņā. Tādēļ, lai atļautu dalībvalstīm, kurās neizmanto euro kā valūtu, šīs regulas piemērošanu attiecināt uz pārrobežu maksājumiem, kas denominēti to valsts valūtā, būtu jāparedz paziņošanas procedūra.
- (22) Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, ECB un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojums par noteikumu piemērošanu, ar kuriem vienādo pārrobežu maksājumu izmaksas euro un iekšzemes darījumu izmaksas valstu valūtās, kā arī par šajā regulā izklāstīto informēšanas prasību attiecībā uz valūtas konvertēšanu efektivitāti. Komisijai būtu arī jāanalizē turpmākas iespējas un minēto iespēju tehniskā realizējamība, proti, vienādu maksu noteikuma attiecināšana uz visām Savienības valūtām un maksu par valūtas konvertēšanu pārredzamības un salīdzināmības turpmāka uzlabošana, kā arī iespējas akceptēt valūtas konvertēšanu, ko veic puses, kas nav maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs, atspējošana un iespējošana.

- (23) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet minētās rīcības mēroga vai iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula paredz noteikumus par pārrobežu maksājumiem un par maksu par valūtas konvertēšanu pārredzamību Savienībā.
2. Šo regulu piemēro pārrobežu maksājumiem, kuri atbilst Direktīvas (ES) 2015/2366 noteikumiem un kuri denominēti euro vai to dalībvalstu valūtās, kuras paziņojušas par lēmumu paplašināt regulas piemērošanu attiecībā uz savas valsts valūtu saskaņā ar šīs regulas 13. pantu.

Neatkarīgi no šā punkta pirmās daļas 4. un 5. pantu piemēro visiem iekšzemes un pārrobežu maksājumiem, kuri ir denominēti vai nu euro, vai kādas dalībvalsts valūtā, kas nav euro, un kuri ietver valūtas konvertēšanas pakalpojumu.

3. Šī regula neattiecas uz maksājumiem, ko maksājumu pakalpojumu sniedzēji veikuši savā vai citu maksājumu pakalpojumu sniedzēju vārdā.

2. pants Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pārrobežu maksājums” ir elektroniski apstrādāts maksājuma darījums, ko ierosina maksātājs vai maksājuma saņēmējs vai ar maksājuma saņēmēja starpniecību, ja maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēji atrodas dažādās dalībvalstīs;
- 2) “iekšzemes maksājums” ir elektroniski apstrādāts maksājuma darījums, ko ierosina maksātājs vai maksājuma saņēmējs vai ar maksājuma saņēmēja starpniecību, ja maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēji atrodas vienā un tajā pašā dalībvalstī;
- 3) “maksātājs” ir tāda fiziska vai juridiska persona, kura ir maksājumu konta turētājs un kura atļauj veikt maksājuma uzdevumu no šā maksājumu konta, vai gadījumā, ja nav maksājumu konta, tad fiziska vai juridiska persona, kas dod maksājuma uzdevumu;
- 4) “maksājuma saņēmējs” ir fiziska vai juridiska persona, kas ir pārskaitāmo naudas līdzekļu iecerētais saņēmējs;

- 5) “maksājumu pakalpojumu sniedzējs” ir jebkura juridisku personu kategorija, kas minēta Direktīvas (ES) 2015/2366 1. panta 1. punktā, un fiziskas vai juridiskas personas, kas minētas minētās direktīvas 32. pantā, taču ne tās iestādes, kuras uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES¹ 2. panta 5. punkta 2. līdz 23. apakšpunktā un kuras gūst labumu no dalībvalstu atbrīvojuma, ko piešķir saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2366 2. panta 5. punktu;
- 6) “maksājumu pakalpojumu lietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kas izmanto maksājuma pakalpojumu kā maksātājs vai maksājuma saņēmējs, vai gan kā maksātājs, gan kā maksājuma saņēmējs;
- 7) “maksājuma darījums” ir maksātāja vai maksājuma saņēmēja vai ar maksājuma saņēmēja starpniecību uzsākta darbība, nododot, pārvedot vai izņemot naudas līdzekļus, neatkarīgi no maksātāja vai maksājuma saņēmēja attiecību pamatā esošajiem pienākumiem;
- 8) “maksājuma uzdevums” ir maksātāja vai maksājuma saņēmēja rīkojums savam maksājumu pakalpojumu sniedzējam, ar ko pieprasa izpildīt maksājuma darījumu;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

- 9) “maksa” ir jebkura summa, ko no maksājumu pakalpojumu lietotāja iekasē maksājumu pakalpojumu sniedzējs un kas ir tieši vai netieši saistīta ar maksājumu darījumu, jebkura summa, ko no maksājumu pakalpojumu lietotāja iekasē maksājumu pakalpojumu sniedzējs vai puse, kas sniedz valūtas konvertēšanas pakalpojumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2366 59. panta 2. punktu attiecībā uz valūtas konvertēšanas pakalpojumu, vai to apvienojums;
- 10) “līdzekļi” ir banknotes un monētas, virtuālā nauda un elektroniskā nauda, kā tā noteikta 2. panta 2. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/110/EK¹;
- 11) “patērētājs” ir fiziska persona, kas darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar šīs personas veiktu tirdzniecību, uzņēmējdarbību vai profesiju;
- 12) “mikrouzņēmums” ir uzņēmums, kurš maksājumu pakalpojumu nolīguma noslēgšanas brīdī atbilst Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK² pielikuma 1. pantā un 2. panta 1. un 3. punktā noteiktajām prasībām;
- 13) “savstarpējās apmaiņas maksa” ir maksa, ko maksātāja un maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzēji viens otram maksā par katru tiešā debeta darījumu;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/110/EK (2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV L 267, 10.10.2009., 7. lpp.).

² Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikums 2003/361/EK par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- 14) “tiešā debeta maksājums” ir maksājuma pakalpojums no maksātāja maksājumu konta, ja maksājuma darījumu ierosina maksājuma saņēmējs, pamatojoties uz maksātāja piekrišanu maksājuma saņēmējam vai arī maksātāja vai maksājuma saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējam;
- 15) “tiešā debeta shēma” ir tiešā debeta darījumu veikšanas noteikumu, praktisko darbību un standartu kopums, par kuru vienojušies maksājumu pakalpojumu sniedzēji.

3. pants

Maksa par pārrobežu maksājumiem un atbilstošiem iekšzemes maksājumiem

- 1. Maksas, ko maksājumu pakalpojumu sniedzējs ietur no maksājumu pakalpojumu lietotāja par pārrobežu maksājumiem euro valūtā, ir tādas pašas kā maksas, ko šis maksājumu pakalpojumu sniedzējs ietur par atbilstošiem iekšzemes maksājumiem tādā pašā apmērā un tās dalībvalsts valūtā, kurā maksājumu pakalpojumu lietotāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs atrodas.

2. Maksas, ko maksājumu pakalpojumu sniedzējs ietur no maksājumu pakalpojumu lietotāja par pārrobežu maksājumiem tādas dalībvalsts valsts valūtā, kas saskaņā ar 13. pantu paziņojusi par savu lēmumu šo regulu piemērot arī savai valsts valūtai, ir tādas pašas kā maksas, ko šis maksājumu pakalpojumu sniedzējs ietur no maksājumu pakalpojumu lietotājiem par atbilstošiem iekšzemes maksājumiem tai pašā apmērā un valūtā.
3. Novērtējot pārrobežu maksājumam piemērojamo maksu, lai nodrošinātu 1. punkta ievērošanu, maksājumu pakalpojumu sniedzējs nosaka atbilstošo iekšzemes maksājumu.

Ja kompetentās iestādes uzskata par nepieciešamu, tās izdod vadlīnijas, lai noteiktu atbilstošos iekšzemes maksājumus. Kompetentās iestādes aktīvi sadarbojas ar Direktīvas 2007/64/EK 85. panta 1. punktu izveidotajā Maksājumu komitejā, lai nodrošinātu atbilstīgo iekšzemes maksājumu noteikšanas vadlīniju saskaņotību.

4. Panta 1. un 2. punktu nepiemēro maksai par valūtas konvertēšanu.

4. pants

Maksas par valūtas konvertēšanu, kuras saistītas ar kartēm piesaistītiem darījumiem

1. Attiecībā uz informācijas prasībām par maksām par valūtas konvertēšanu un par piemērojamo valūtas maiņas kursu, kā noteikts Direktīvas (ES) 2015/2366 45. panta 1. punktā, 52. panta 3. punktā un 59. panta 2. punktā, maksājumu pakalpojumu sniedzēji un puses, kuras sniedz valūtas konvertēšanas pakalpojumus bankomātā vai tirdzniecības vietā, kā noteikts minētās direktīvas 59. panta 2. punktā, norāda kopējās maksas par valūtas konvertēšanu kā procentuālu uzcenojumu salīdzinājumā ar aktuālākajiem pieejamajiem Eiropas Centrālās bankas (ECB) publiskotajiem valūtas maiņas atsauces kursiem. Minēto uzcenojumu atklāj pirms maksājuma darījuma uzsākšanas.
2. Maksājumu pakalpojumu sniedzēji 1. punktā minēto uzcenojumu arī publisko saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot plaši pieejamu un viegli piekļūstamu elektroniskās saziņas platformu.
3. Papildus informācijai, kas minēta 1. punktā, puse, kas sniedz valūtas konvertēšanas pakalpojumus bankomātā vai tirdzniecības vietā, pirms maksājuma darījuma uzsākšanas sniedz maksātājam šādu informāciju:

- a) summu, kas jāmaksā maksājuma saņēmējam valūtā, kuru izmanto maksājuma saņēmējs;
 - b) summu, kas maksātājam jāmaksā maksātāja konta valūtā.
4. Puse, kas sniedz valūtas konvertēšanas pakalpojumus bankomātā vai tirdzniecības vietā, skaidri parāda 1. punktā minēto informāciju bankomātā vai tirdzniecības vietā. Pirms maksājuma darījuma uzsākšanas minētā puse arī informē maksātāju par iespēju samaksāt maksājuma saņēmēja izmantojamā valūtā, maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējam pēc tam veicot valūtas konvertēšanu. Šā panta 1. un 3. punktā minēto informāciju pēc maksājuma darījuma uzsākšanas arī dara pieejamu maksātājam, izmantojot pastāvīgu informācijas nesēju.
5. Maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs maksātājam par katru maksājumu karti, ko maksājumu pakalpojumu sniedzējs izsniedzis maksātājam un kura ir piesaistīta tam pašam kontam, nosūta elektronisku ziņojumu ar 1. punktā minēto informāciju bez liekas kavēšanās pēc tam, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs ir saņēmis maksājuma uzdevumu skaidras naudas izņemšanai bankomātā vai maksājumu tirdzniecības vietā, kas ir denominēts jebkurā Savienības valūtā un atšķiras no maksātāja konta valūtas.

Neatkarīgi no pirmās daļas šādu ziņojumu nosūta reizi katrā mēnesī, kad maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs saņem no maksātāja maksājuma uzdevumu, kas ir denominēts tajā pašā valūtā.

6. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs vienojas ar maksājumu pakalpojumu lietotāju par plaši pieejamu un viegli piekļūstamu elektronisko sakaru kanālu vai kanāliem, ar kuru starpniecību maksājumu pakalpojumu sniedzējs nosūtīs 5. punktā minēto ziņojumu.

Maksājumu pakalpojumu sniedzējs piedāvā maksājumu pakalpojumu lietotājiem iespēju atteikties no 5. punktā minēto elektronisko ziņojumu saņemšanas.

Maksājumu pakalpojumu sniedzējs un maksājumu pakalpojumu lietotājs var vienoties, ka 5. punktu un šo punktu nepiemēro pilnīgi vai daļēji, ja maksājumu pakalpojumu lietotājs nav patērētājs.

7. Šajā pantā minēto informāciju sniedz bez maksas neitrālā un saprotamā veidā.

5. pants

Maksa par valūtas konvertēšanu, kas saistīta ar kredīta pārvedumiem

1. Ja maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs piedāvā valūtas konvertēšanas pakalpojumu saistībā ar kredīta pārvedumu, kā definēts Direktīvas (ES) 2015/2366 4. panta 24. punktā, kas tiek tieši uzsākts tiešsaistē, izmantojot tīmekļa vietni vai maksājumu pakalpojumu sniedzēja bankas pakalpojumu mobilo lietotni, maksājumu pakalpojumu sniedzējs attiecībā uz minētās direktīvas 45. panta 1. punktu un 52. panta 3. punktu pirms maksājuma darījuma uzsākšanas skaidrā, neitrālā un saprotamā veidā informē maksātāju par aplēsto maksu par valūtas konvertēšanas pakalpojumiem, ko piemēro kredīta pārvedumam.
2. Pirms maksājuma darījuma uzsākšanas maksājumu pakalpojumu sniedzējs skaidrā, neitrālā un saprotamā veidā paziņo maksātājam aplēsto kopējo kredīta pārveduma summu maksātāja konta valūtā, tostarp jebkādu maksu par darījumiem un jebkādu maksu par valūtas konvertēšanu. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs paziņo arī aplēsto summu, kas ir jāpārskaita maksājuma saņēmējam valūtā, kuru tas izmanto.

6. pants

Pasākumi maksājumu automatizācijas atvieglošanai

1. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs attiecīgā gadījumā paziņo maksājumu pakalpojumu lietotājam maksājumu pakalpojumu lietotāja starptautiskā maksājumu konta numura identifikatoru (*IBAN*) un maksājumu pakalpojumu sniedzēja uzņēmuma identifikācijas kodu (*BIC*).

Turklāt attiecīgā gadījumā maksājumu pakalpojumu sniedzējs konta izrakstos vai to pielikumā norāda maksājumu pakalpojumu lietotāja *IBAN* numuru un maksājumu pakalpojumu sniedzēja *BIC* kodu.

Maksājumu pakalpojumu sniedzējs maksājumu pakalpojumu lietotājam šajā punktā prasīto informāciju sniedz bez maksas.

2. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs var iekasēt no maksājumu pakalpojumu lietotāja maksu papildus tai maksai, ko iekasē saskaņā ar 3. panta 1. punktu, ja minētais lietotājs dod maksājumu pakalpojumu sniedzējam rīkojumu veikt pārrobežu maksājumu, nepaziņojot *IBAN*, un attiecīgā gadījumā un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 260/2012¹, – atbilstīgo *BIC* maksājumu kontam citā dalībvalstī. Minētā maksa ir atbilstīga un samērīga ar izmaksām. Par šo maksu vienojas maksājumu pakalpojumu sniedzējs un maksājumu pakalpojumu lietotājs. Maksājumu pakalpojumu sniedzējs laikus – pirms šāda vienošanās kļūst saistoša maksājumu pakalpojumu lietotājam – informē maksājumu pakalpojumu lietotāju par papildmaksas summu.
3. Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā attiecīgā maksājuma darījuma veidu, attiecībā uz visiem rēķiniem par precēm un pakalpojumiem Savienībā preču un pakalpojumu piegādātājs, kas pieņem maksājumus, uz kuriem attiecas šī regula, saviem klientiem paziņo savu *IBAN* numuru un sava maksājumu pakalpojumu sniedzēja *BIC* kodu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 260/2012 (2012. gada 14. marts), ar ko nosaka tehniskās un darbības prasības kredīta pārvedumiem un tiešā debeta maksājumiem euro un groza Regulu (EK) Nr. 924/2009 (OV L 94, 30.3.2012., 22. lpp.).

7. pants

Ziņošanas pienākumi maksājumu bilances jomā

1. Dalībvalstis neparedz prasību maksājumu pakalpojumu sniedzējiem maksājumu bilances statistikas vajadzībām nodrošināt uz norēķiniem balstītu informāciju par savu klientu maksājuma darījumiem.
2. Neskarot 1. punktu, dalībvalstis var vākt apkopotus datus vai citu attiecīgu viegli pieejamu informāciju, ja šāda vākšana neietekmē maksājumu tūlītēju apstrādi un maksājumu pakalpojumu sniedzēji to var pilnībā automatizēt.

8. pants

Kompetentās iestādes

Dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes, kuru pienākums ir nodrošināt šīs regulas ievērošanu.

Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai par jebkādām izmaiņām attiecībā uz kompetentajām iestādēm, par kurām tai paziņots saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 924/2009 9. panta otro daļu.

Dalībvalstis prasa kompetentajām iestādēm efektīvi uzraudzīt atbilstību šīs regulas prasībām un veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo atbilstību.

9. pants

Sūdzību procedūras par iespējamiem šīs regulas pārkāpumiem

1. Dalībvalstis paredz procedūras, kuras ļauj maksājumu pakalpojumu lietotājiem un citām ieinteresētām personām iesniegt kompetentajām iestādēm sūdzības par šīs regulas iespējamiem pārkāpumiem, ko pieļāvuši maksājumu pakalpojumu sniedzēji.
2. Attiecīgā gadījumā, un neskarot tiesības celt tiesā prasību saskaņā ar procesuāliem attiecīgas valsts tiesību aktiem, kompetentās iestādes informē jebkuru sūdzības iesniedzēju pusi par ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību procedūrām, kuras paredzētas saskaņā ar 10. pantu.

10. pants

Ārpustiesas sūdzību un pārsūdzības procedūras

1. Dalībvalstis paredz atbilstošas un efektīvas ārpustiesas sūdzību un pārsūdzību procedūras, lai izšķirtu strīdus starp maksājumu pakalpojumu lietotājiem un maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, kas radušies saistībā ar tiesībām un pienākumiem, kuri izriet no šīs regulas. Dalībvalstis šiem nolūkiem attiecīgā gadījumā izraugās atbildīgās struktūras.

2. Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai par jebkādām izmaiņām attiecībā uz struktūrām, par kurām tai paziņots saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 924/2009 11. panta 2. punktu.
3. Dalībvalstis var noteikt, ka šis pants attiecas vienīgi uz tiem maksājumu pakalpojumu lietotājiem, kuri ir patērētāji vai mikrouzņēmumi. Šādā gadījumā dalībvalstis par to attiecīgi informē Komisiju.

11. pants

Pārrobežu sadarbība

Dažādo dalībvalstu kompetentās iestādes un struktūras, kas atbildīgas par 8. un 10. pantā minētajām ārpustiesas sūdzību un pārsūdzības procedūrām, aktīvi un bez kavēšanās sadarbojas, risinot pārrobežu strīdus. Dalībvalstis nodrošina, ka notiek šāda sadarbība.

12. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis nekavējoties paziņo Komisijai par jebkādiem grozījumiem, kas ietekmē noteikumus un pasākumus, kas tai paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 924/2009

13. pantu.

13. pants

Piemērošana valūtām, kas nav euro

Dalībvalsts, kuras valūta nav euro un kuras nolemj šīs regulas piemērošanu attiecināt uz savu valsts valūtu, attiecīgi informē Komisiju.

Minēto paziņojumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Šīs regulas paplašinātā piemērošana attiecībā uz attiecīgās dalībvalsts valūtu stājas spēkā 14 dienu laikā pēc šādas publikācijas.

14. pants
Pārskatīšana

1. Līdz 2022. gada 19. aprīlim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, ECB un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu un ietekmi, kurā jo īpaši iekļauj:
 - a) novērtējumu par to, kā maksājumu pakalpojumu sniedzēji piemēro šīs regulas 3. pantu;
 - b) novērtējumu par apjomu un maksu izmaiņām iekšzemes un pārrobežu maksājumiem dalībvalstu valūtās un euro kopš Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/518¹ pieņemšanas datuma, proti, 2019. gada 19. marta;
 - c) novērtējumu par šīs regulas 3. panta ietekmi uz maksu par valūtas konvertēšanu un citu maksu, kas saistītas ar maksājumu pakalpojumiem, attīstību gan maksātājiem, gan maksājumu saņēmējiem;
 - d) novērtējumu par ietekmi, kas paredzama šīs regulas 3. panta 1. punkta grozīšanai nolūkā aptvert visu dalībvalstu valūtas;

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/518 (2019. gada 19. marts), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 924/2009 attiecībā uz konkrētām maksām par pārrobežu maksājumiem Savienībā un maksām par valūtas konvertēšanu (OV L 91, 29.3.2019., 36. lpp.).

- e) novērtējumu par to, kā valūtas konvertēšanas pakalpojumu sniedzēji piemēro informēšanas prasības, kas noteiktas šīs regulas 4. un 5. pantā, un valsts tiesību aktus, ar kuriem īsteno Direktīvas (ES) 2015/2366 45. panta 1. punktu, 52. panta 3. punktu un 59. panta 2. punktu, un vai minētie noteikumi ir uzlabojuši maksu par valūtas konvertēšanu pārredzamību;
- f) novērtējumu par to, vai un kādā mērā valūtas konvertēšanas pakalpojumu sniedzēji ir saskārušies ar grūtībām, praksē piemērojot šīs regulas 4. un 5. pantu un valsts tiesību aktus, ar kuriem īsteno Direktīvas (ES) 2015/2366 45. panta 1. punktu, 52. panta 3. punktu un 59. panta 2. punktu;
- g) izmaksu un ieguvumu analīzi par sakaru kanāliem un tehnoloģijām, kurus izmanto vai kuri ir pieejami valūtas konvertēšanas pakalpojumu sniedzējiem un kas var vēl vairāk uzlabot maksu par valūtas konvertēšanu pārredzamību, tostarp novērtējumu par to, vai pastāv noteikti kanāli, kurus maksājumu pakalpojumu sniedzējiem būtu pienākums piedāvāt, lai nosūtītu 4. pantā minēto informāciju; minētajā analīzē ietver arī novērtējumu par tehniskajām iespējām vienlaicīgi atklāt informāciju, kas ir minēta šīs regulas 4. panta 1. un 3. punktā, pirms katra darījuma uzsākšanas attiecībā uz visām valūtas konvertēšanas iespējām, kas pieejamas bankomātā vai tirdzniecības vietā;

- h) izmaksu un ieguvumu analīzi attiecībā uz maksātāju iespēju bloķēt valūtas konvertēšanas iespēju, ko piedāvā puse, kas nav maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs, bankomātā vai tirdzniecības vietā, un mainīt savu izvēli minētajā sakarībā;
- i) izmaksu un ieguvumu analīzi attiecībā uz prasības ieviešanu, kas paredz, ka maksātāja maksājumu pakalpojumu sniedzējs, sniedzot valūtas konvertēšanas pakalpojumus saistībā ar individuālu maksājumu darījumu, piemēro valūtas maiņas kursu, kas ir spēkā darījuma uzsākšanas brīdī, kad tiek veikta darījuma tīrvērte un norēķins.

2. Šā panta 1. punktā minētais ziņojums aptver vismaz laikposmu no 2019. gada 15. decembra līdz 2021. gada 19. oktobrim. Komisija, gatavojot savu ziņojumu, var izmantot datus, ko dalībvalstis savākušas saistībā ar 1. punktu, un ņem vērā dažādu maksājumu darījumu īpatnības, jo īpaši nošķirot darījumus, kas uzsākti bankomātā un tirdzniecības vietā.

15. pants

Atcelšana

Regulu (EK) Nr. 924/2009 atceļ.

Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

16. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

Atceltā direktīva ar tajā secīgi veikto grozījumu sarakstu

Eiropas Parlamenta un Padomes
Regula (EK) Nr. 924/2009
(OV L 266, 9.10.2009., 11. lpp.)

Eiropas Parlamenta un Padomes
Regula (ES) Nr. 260/2012
(OV L 94, 30.3.2012., 22. lpp.)

(Tikai 17. pantā ietvertās
atsauces uz 2., 3. 4., 5., 7. un
8. pantu)

Eiropas Parlamenta un Padomes
Regula (ES) 2019/518
(OV L 91, 29.3.2019., 36. lpp.)

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (EK) Nr. 924/2009	Šī regula
1. panta 1., 2. un 3. punkts	1. panta 1., 2. un 3. punkts
1. panta 4. punkts	—
2. pants	2. pants
3. panta 1. punkts	3. panta 1. punkts
3. panta 1.a punkts	3. panta 2. punkts
3. panta 2. punkts	3. panta 3. punkts
3. panta 4. punkts	3. panta 4. punkts
3.a pants	4. pants
3.b pants	5. pants
4. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
4. panta 3. punkts	6. panta 2. punkts
4. panta 4. punkts	6. panta 3. punkts
5. pants	7. pants
6. pants	—
7. pants	—
9. panta pirmā daļa	8. panta pirmā daļa
9. panta otrā daļa	8. panta otrā daļa
9. panta trešā daļa	—
9. panta ceturtā daļa	8. panta trešā daļa
10. panta 1. punkta pirmā daļa	9. panta 1. punkts
10. panta 1. punkta otrā daļa	—
10. panta 2. punkts	9. panta 2. punkts
11. pants	10. pants

12. pants	11. pants
13. pants	12. pants
14. panta 1. punkts	13. pants
14. panta 2. punkts	—
14. panta 3. punkts	—
15. pants	14. pants
16. pants	15. pants
17. pants	16. pants
—	I pielikums
—	II pielikums